

Я. П. Фелештинський, В. А. Шуляренко,
В. І. Мамчич, З. З. Парацій,
М. О. Йосипенко, В. Ф. Ватаманюк

ЛАПАРОСКОПІЧНА ХОЛЕЦИСТЕКТОМІЯ

Я.П. Фелештинський, В.А. Шуляренко,
В.І. Мамчич, З.З. Парацій,
М.О. Йосипенко, В.Ф. Ватаманюк

Лапароскопічна холецистектомія

Навчальний посібник

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 612.357

ББК 54.13

Л 24

Рецензенти:

завідувач кафедри хірургії та судинної хірургії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, доктор медичних наук, професор

В.І. Паламарчук

провідний науковий співробітник Національного інституту хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова, доктор медичних наук, професор

О.М. Литвиненко

завідувач кафедри загальної хірургії №2 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, доктор медичних наук, професор

О.Ю. Іоффе

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для лікарів-інтернів та лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти (протокол №1/11-7899 від 23.05.2014 р.).

Л 24 Лапароскопічна холецистектомія : навчальний посібник / Я.П. Фелештинський, В.А. Шуляренко, В.І. Мамчич, З.З. Парацій, М.О. Йосипенко, В.Ф. Ватаманюк — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2016. — 144 с.

ISBN 978-966-10-4542-1

У навчальному посібнику висвітлені сучасні аспекти етіології та патогенезу жовчнокам'яної хвороби, анатомо-фізіологічні особливості гепатобіліарної системи, техніка виконання та варіанти лапароскопічної холецистектомії, інтраопераційні та післяопераційні ускладнення, тактика при забутих конкрементах, особливості лапароскопічної техніки при холедохолітіазі, синдромі Мірізі, а також наведені тестові завдання та відповіді до них.

УДК 612.357
ББК 54.13

© Фелештинський Я.П., Шуляренко В.А., Мамчич В.І., Парацій З.З., Йосипенко М.О., Ватаманюк В.Ф., 2016

ISBN 978-966-10-4542-1

© Навчальна книга — Богдан, 2016

Вступ

Хірургічне лікування жовчнокам'яної хвороби шляхом виконання класичної відкритої холецистектомії, починаючи з 1867 року, коли Джон Стиф Боббс виконав першу таку операцію, було незмінним до виконання у 1987 році Phillipe Mouret (Франція) лапароскопічної холецистектомії. Значні переваги лапароскопічної холецистектомії над відкритою, а саме: мінімальна хірургічна травма, короткий термін перебування хворого у стаціонарі та швидка реабілітація, сприяли широкому впровадженню цієї технології в хірургічну практику. Лапароскопічна холецистектомія стала методом вибору в лікуванні симптоматичної жовчнокам'яної хвороби.

Нині у розвинутих країнах Європи та США 95–97% холецистектомій виконується лапароскопічним методом. Водночас у процесі еволюції цієї технології стало зрозумілим, що вона має високий ризик виникнення ускладнень, особливо, пошкодження жовчних проток у порівнянні з відкритою холецистектомією. Частота пошкоджень жовчних проток при відкритій холецистектомії складає 0,1–0,8% [2, 28, 33, 34, 35, 39]. При лапароскопічній холецистектомії ятрогенні пошкодження жовчних проток зустрічаються у 2–3 рази частіше порівняно з відкритою технікою, особливо в період освоєння методики [15, 29, 38, 40]. Серед інтраопераційних пошкоджень, таких як перев'язка, прошивання, перерізання, висічення,

що трапляються при відкритій операції, з'явилися такі, як кліпування з перерізанням, термічне пошкодження при лапароскопічній методиці. Водночас метааналіз великих рандомізованих досліджень показав переваги лапароскопічної холецистектомії над відкритою [9, 10, 37, 42, 48, 54, 62].

Попри те, що лапароскопічна холецистектомія може супроводжуватися пошкодженням жовчних проток, суттєві її переваги сприяли значному розвитку цієї технології та всієї лапароскопічної хірургії. У зв'язку з широким впровадженням та визнанням лапароскопічної хірургії з одного боку відкрилося багато нових можливостей, а з іншого — обмежень, правил та рекомендацій для профілактики ускладнень. Серед основних чинників, які сприяють виникненню інтраопераційних ускладнень при виконанні лапароскопічної холецистектомії виділяють відсутність досвіду роботи з обладнанням, неадекватну візуалізацію доступу, самовпевненість, незнання анатомії, нерозуміння принципів електрокоагуляції, непроведення в разі необхідності вчасної конверсії.

Усе це обумовлює необхідність поглибленого вивчення лапароскопічної анатомії жовчних шляхів, техніки лапароскопічної холецистектомії, післяопераційних ускладнень та їх профілактики і лікування.